

BLOGIN HYÖDYNTÄMINEN TYÖSSÄOPPIMISEN RAPORTOINNISSA

Olli-Pekka Hautala

Ammatillisen opettajankoulutuksen
kehittämishanke
Maaliskuu 2013
Ammatillinen opettajakorkeakoulu
Tampereen ammattikorkeakoulu

TAMPEREEN AMMATTIKORKEAKOULU
Tampere University of Applied Sciences

TIIVISTELMÄ

Tampereen ammattikorkeakoulu
Ammatillinen opettajakorkeakoulu

Hautala, Olli-Pekka
Blogin hyödyntäminen työssäoppimisen raportoinnissa

Opettajankoulutuksen kehittämishanke 19 sivua + 2 liitesivua
Maaliskuu 2013

Kehittämishankkeen päällimmäisenä tarkoituksena oli kokeilla miten työssäoppimisen raportointia voitaisiin toteuttaa muutenkin kuin perinteisellä paperivihko periaatteella. Tässä työssä kokeiltiin Blogger blogia, googlen tarjoamaa ilmaista verkkosivustoa. Tarkoituksena oli että opiskelija kirjoittaisi blogiin jokaisen työs-kentely päivän osalta tehdyt työ ja lisäisi mahdollisuuksien mukaan valokuvia valmistamistaan tuotteista. Blogista on helppo seurata opiskelijan tekemisiä noin viikon viiveellä. Valokuvien havainnollistava vaikutus on huomattava ja mahdollistaa blogin lukijan ”pääsyn” valmistettavien tuotteiden alkulähteille. Blogin käyttäminen mahdollistaa myös nopean ja reaaliaikaisen kommunikoinnin opettajan, opiskelijan ja työpaikkaohjaan välillä. Etuna verrattuna sähköpos-tiin on että kyseinen viestin vaihto on kerättyä samaan paikkaa eikä viestit ole jossain sähköpostin uumenissa.

Ajan mukaiseen opettamiseen kuuluu, että opettajat pysyvät kehityksen muka-na niin opetus menetelmissä kuin opiskelijoiden käyttämissä viestintä mahdolli-suuksissa. Liitutaulu on vieläkin erittäin hyvä ja tarpeellinen väline opettajan ja opiskelijan välillä. Uusien tieto- ja viestintä välineiden ei ole tarkoitus syrjäyttää mitään hyväksi havaittua, mutta eihän ilman kokeilua ja käyttäjäkokemuksia voi mitään kehitystä saada aikaan

Se, että millä tavalla oppiminen on saavutettu, ei ole merkityksellinen asia. Toi-nen oppii ja omaksuu näkemällä, toinen tarvitsee taas lukeakseen tekstiä. Myös tieto- ja viestintätekniikan käyttäminen oppimisen tukea on tuonut opiskelijoille uusi mahdollisuuksia esim. tiedon hankinnan osalta ja nopean informaation liik-kumisen.

Ammatillisen perustutkinnon laajuus on 120 ov, joista 90 ov on ammatillisia opintoja. Tutkintoon sisältyy vähintään 20 ov valvottua työssäoppimista. Opiske-lijan ohjauksesta vastaa ohjaava opettaja ja työpaikkaohjaaja.

SISÄLLYS

1	JOHDANTO.....	4
2	SÄHKÖINEN VERKKO- OPPIMISYMPÄRISTÖ TYÖSSÄOPPIMISEN OHJAUKSESSA	5
2.1	Oppimisympäristöajattelu.....	6
2.2	Työssäoppiminen ja sen ohjaaminen.....	6
2.3	Blogin kokeileminen työssäoppimisen raportoinnissa	8
2.4	Testin havaintoja.....	10
3	BLOGIN HYÖDYNTÄMINEN TYÖSSÄOPPIMISEN OHJAUKSESSA.....	11
4	BLOGIN HYÖDYNTÄMISEN KOKEMUKSIA TYÖSSÄOPPIMISEN OHJAUKSESSA	14
4.1	Opiskelijoiden kokemukset.....	14
4.2	Työpaikkaohjaajien kokemukset	15
4.3	Opettajan kokemukset	16
5	JOHTOPÄÄTÖKSET JA YHTEENVETO	17
	LÄHTEET	19
	LIITTEET	20

1 JOHDANTO

Kehittämishankkeen ideana oli kokeilla, miten blogien käyttöä voitaisiin käyttää opiskelijoiden työssäoppimisen raportoinnissa. Tähän asti opiskelijat ovat käyttäneet kirjalliseen raportointiin työssäoppimisvihkoa. Vihkoon opiskelija on merkinnyt kyseisen päivän kohdalle kulloisenkin työtehtävän ja työnantaja/työssäoppimisen ohjaaja on kuitannut omalla nimimerkillään tehdyn työn. Kehittämishankkeen tarkoitus oli etsiä vaihtoehto paperiversiolle. Sähköisellä ja reaaliaikaisella raportoinnilla voitaisiin helpottaa opettajan työssäoppimisen ohjaamista ja valvontaa. Esimerkiksi tapauksissa, joissa opiskelijan viikoittainen tapaaminen on pitkien välimatkojen vuoksi hankalaa. Opettajalla olisi mahdollisuus seurata reaaliajassa mitä opiskelija on tehnyt työssäoppimis paikassa. Ja myös työnantajalla olisi mahdollista hyväksyä työt tehdyksi reaaliajassa blogissa. Tarkoituksena olisi myös että opiskelija lisäisi valokuvia tekemistään töistä, lupa kuvien ottamiseen on tietenkin kysyttävä aina erikseen työnantajalta. Mahdollisuuksien mukaan oppilaitos antaa opiskelijalle käyttöön kameran tai opiskelija käyttää omaa kameraa tai matkapuhelinta.

Itse olen harjoitellut blogin käyttöä kesällä 2012 luomalla tunnukset kuvitteellisen opiskelijan nimellä Olli Oppilas. Käytännössä työ eteni niin, että Olli Oppilas lisäsi blogiinsa merkinnän ja minä kävin omilla tunnuksilla hyväksymään ja kommentoimaan ”opiskelijan” merkintöjä.

Syksyllä 2012 mukaan kokeiluun tuli mukaan sitten kaksi opiskelijaa. Opiskelijoiden halukkuutta kyseiseen kokeiluun kartoitin esittelemällä blogin käyttöä ja käyttömahdollisuuksia. Kokeiluun valitut opiskelijat olivat kone- ja metallialan kolmannen vuosikurssi opiskelijoita. Näin aluksi halusin kokeilla blogien soveltuvuutta työssäoppimisen raportointiin vain kahdella opiskelijalla ja tehdä havaintoja, onko kyseistä toiminnasta paperipäiväkirjan tilalle.

2 SÄHKÖINEN VERKKO- OPPIMISYMPÄRISTÖ TYÖSSÄOPPIMISEN OHJAUKSESSA

Blogi on verkkosivu tai -sivusto, johon yksi tai useampi kirjoittaja kirjoittaa enemmän tai vähemmän säännöllisesti niin, että uudet tekstit ovat helposti löydettävissä (yleensä sivun yläreunassa), ja niin että vanhat tekstit säilyvät luettavina ja muuttumattomina uusista teksteistä huolimatta. Blogissa on mahdollista julkaista sisältöä tekstin lisäksi myös kuvien, videokuvan tai äänen muodossa. Uusin kirjoitus on blogissa ensimmäisenä esillä, mutta myös vanhat kirjoitukset ja niiden saamat kommentit ovat luettavissa. Blogin tyylilajille on tunnusomaista ajankohtaisuus, spontaanius ja henkilökohtaisuus. (Alasilta 2009, 20.)

Nykypäivän trendi on että ihmiset haluavat julkaista oman elämän ilot ja surut. Tähän ihmisten haluun julkaista omat mielipiteet ja päivän tapahtumat on kehitetty erilaiset blog sivustot. Jokainen meistä voi luoda oman blogin tai luoda www-sivuston halutessa julkaista omaa tekstiä. Blogi voi olla julkinen tai halutessaan yksityinen. Blogin erityispiirteitä on myös se että useampi käyttäjä voi osallistua saman blogin kirjoittamiseen.

Kiinnostavaksi havaitsemasi blogin seuraamisen helpottamaksi kannattaa käyttää RSS-syötettä (Really Simple Syndication). Yleensä blogit ja useammat www-sivut tarjoavat mahdollisuuden tilata rss-syöte. Esim. verkkoselaimet pysyvät ajan tasalla siitä, mitä blogissa tapahtuu. (Kilpi 2006, 19). Syötteen voi tilata esim. Firefox-selaimella ja tallentaa syöte suosikkeihin tai kirjainmerkki valikkoon. Tällöin on helppoa suosikki-ikonia klikkaamalla nähdä mitä uutta blogiin on kirjoitettu.

Jos halutaan että työssäoppimisesta saadaan mahdollisimman paljon hyötyä, niin opiskelijoilta voidaan kannustaa miettimään ja kirjoittamaan oppimisen edistymisestä. Tällaista oppimista varten sähköiset ja internetpohjaiset ympäristöt olisivat kokeilun ja testaaminen arvoisia. Myös opiskelijan työssäoppimisen aikana tekemät teoriaan perustuva tehtävät esim. moodlessa tukisivat opiskelijan pohdiskelua.

2.1 Oppimisympäristöajattelu

Oppimisympäristön valinnalla voidaan vaikuttaa huomattavasti opiskelijan halukkuuteen oppia uusia asioita. Tieto- ja viestintätekniikan (TVT) käyttäminen opetuksessa mahdollista erilaisten oppijoiden huomioon ottamisen. Manninen (2007) toteaa että, tieto- ja viestintätekniikka käyttö mahdollistaa tiedon ja viestin käsittelyn erilaisissa ympäristöissä. TVT:n avulla voidaan rakentaa oppimista tukevaa kuvaa, ääntä, tekstiä ja vuorovaikutuksia sisältäviä ympäristöjä (Manninen 2007,73-74.)

Tässä työssä käytän ympäristönä Googlen blogger palvelua. Googlen bloggerin käyttäminen vaatii rekisteröitymisen ja sähköposti tunnuksen luomisen. Tunnuksen luominen ja rekisteröityminen on käyttäjälleen ilmainen. Itselleni googlen tuotteet ovat olleet tuttuja vuosien ajan, joten google blogger valinta oli luonnollinen. Kirjassa Sosiaalinen Media Opetuksessa (2012) on opastettu Blogger blogin luominen. Myös youtube palvelusta löytyy apua blogin perustamiseen.

Oppimisympäristön valintaa vaikutti palvelun tarjoajan tunnettavuus niin itsellenikin kuin opiskelijoille. Käyttöönottoaminen on myös helppoa, ilmaista, ja ympäristö oli suomenkielinen. Edellä mainitut ovat erittäin tärkeitä kun aloitetaan kokeilemaan jotain uutta opiskelijoiden kanssa. Toki sama pätee myös opettajien ja työpaikkaohjaajien kanssa.

2.2 Työssäoppiminen ja sen ohjaaminen

Valtakunnallisissa tutkinnon perusteissa todetaan työssäoppimisesta ja ammatillisesta peruskoulutuksesta seuraavaa:

”Perustutkintoon (120 ov) johtavaan koulutukseen kuuluu ammatillisia tutkinnon osia (90 ov) ammattitaitoa täydentäviä tutkinnon osia (ent.yhteisiä opintoja) (20 ov), vapaasti valittavia tutkinnon osia (10 ov) sekä opinto-ohjausta. Perustutkinto tuottaa laaja-alaiset ammatilliset perusvalmiudet alan eri tehtäviin sekä erikoistuneemman, työelämän yhdellä tutkinnon osa-alueella. Vähintään 20 opintoviikkoa tutkinnosta opiskellaan työpaikoilla. Tutkintojen rakenteesta ja ammattitaitoa täydentävistä opinnoista ammatillisessa peruskoulutuksessa säädetään valtioneuvoston asetuksessa”.(www.oph.fi)

Työssäoppiminen on ollut suosittu oppimisen muoto jo aikoina jolloin käsi-työammatit olivat voimissaan. Käsityöammatteihin liittyy hyvin kiinteästi oppipolka-mestari-kisälli asetelma. Vanhan sananlaskun mukaan työ tekijäänsä opettaa. (Pohjonen 2005, 80.) Pohjonen (2005, 80-81) määrittelee työssäoppimisen:

- Oppiminen ja kokemukset tapahtuu aidossa ympäristössä
- Oppiminen on ohjattua, itseohjautuvaa, opettajan ja työpaikkaohjaan toimesta.
- Teoreettinen opastus koulussa ennen työssäoppimisen alkamista.
- Töiden ja teoreettisen osuuden opinnot vuorottelevat.
- Ohjauksen avulla ammattitaito, persoonallisuus ja metataidot kehittyvät.
- Työ ja oppiminen sopivat yhteen, saada aikaan yksilössä halu uuden tiedon etsintään ja onnistumisen etsintään. Tällä saada parempia työtuloksia.

Jotta edellä mainittujen määritelmien mukaisia tavoitteita saavutettaisiin niin opiskelijan tiedot, taidot ja motivaatio pitäisi olla sellaisella tasolla että opiskelija voidaan lähettää työssäoppimiseen. Opiskelijalta vaaditaan tietty perusosaaminen omalta alaltaan. Ohjaava opettaja käy yhdessä opiskelijan kanssa läpi työssäoppimisen tavoitteet ja työssäoppimalla suoritettavat opintokokonaisuudet tai sen osat. Kaaviossa ”Työssäoppimisen suunnittelu” (liite 1), on esitetty työssäoppimisen suunnittelun vaiheet. Kaaviosta käy ilmi kuka on vastuussa mistäkin osiosta ennen kuin opiskelija aloittaa työssäoppimisen.

Työssäoppimispaikan valinnassa opiskelija on itse aktiivisessa osassa. Opiskelija hankki mahdollisuuksien mukaan työssäoppimis paikan, tarvittaessa opettaja avustaa. Ohjaavan opettajan tehtävänä on varmistaa että opiskelijan valitsema työpaikka mahdollistaa opiskelijan turvallisen työskentelyn ja että työssäoppimisen määritelmässä esitetyt asia on toteutettavissa. Työssäoppimisen aikana tapahtuvasta ohjaamisesta on esitetty kaaviossa ”Työssäoppimisen toteutus” (liite 2). Työssäoppimisen aikaisen valvonnan suorittaa siihen nimetty opettaja ja työpaikkaohjaaja. Opettajan tehtäviin kuuluu vierailut työpaikalla ja varmistaa että työssäoppiminen sujuu sovitulla tavalla. Myös ammattiosaamisen näyttöjen järjestäminen kuuluu ohjaavan opettaja vastuulle.

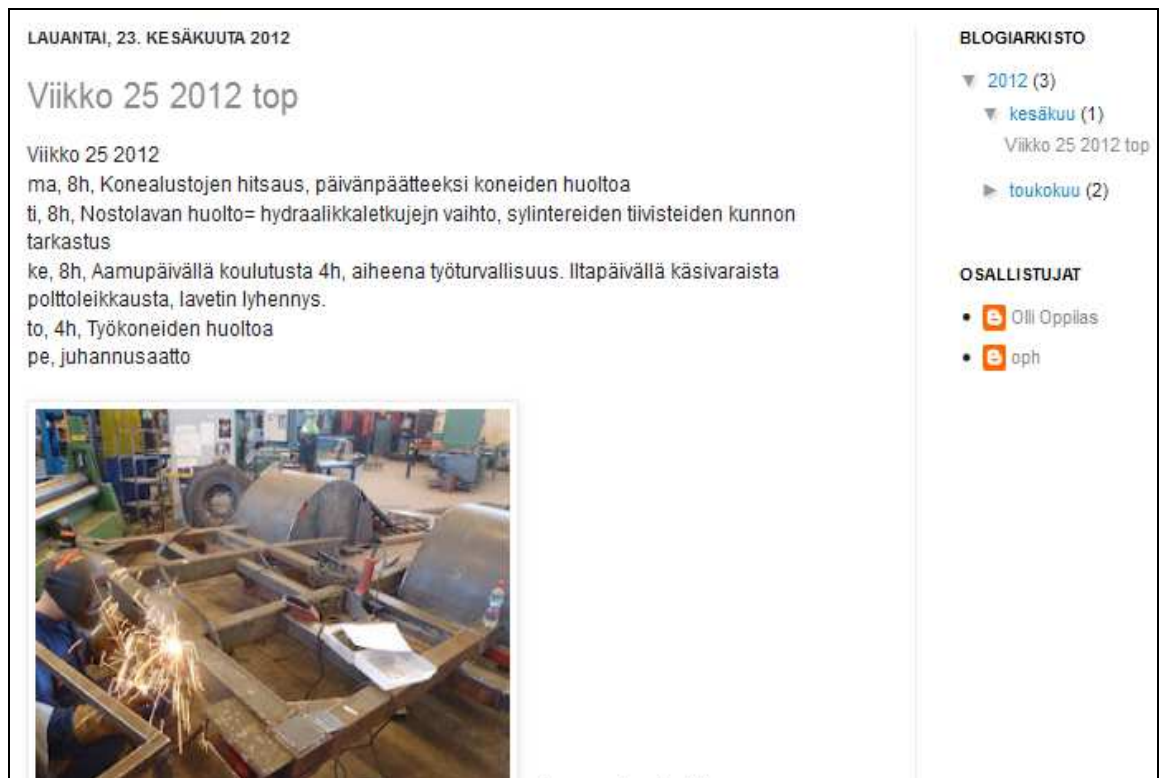
2.3 Blogin kokeileminen työssäoppimisen raportoinnissa

Ennen opiskelijoiden perehdyttämistä blogin kirjoittamiseen päätin itse tutustua ja testata soveltuuko blogi työssäoppimisen raportointiin. Tällä varmistin sen että itselläni on homma hallussa ja tiedän avustaa opiskelijoita matkan varrella.

Aloitin työn kokeilemalla mikä olisi paras vaihtoehto blogin täydentämiseen. Kokeilujen perusteella selkein vaihtoehto olisi että blogiin lisättäisiin yhden viikon tiedot kerrallaan. Myöhemmässä vaiheessa opiskelijan täyttäessä blogia tällainen käytäntö olisi paras työnantajan / työssäoppimisenohjaajan ja opettajan kannalta paras vaihtoehto. Blogiin voi kirjoittaa joka päivä tekemisensä ja oppimat asiat, mutta tekstin julkaisu kannattaa tehdä vain kerran viikossa. Hyvä julkaisu ajankohta olisi perjantai-ilta tai viikonloppu.

Blogin nimeämisessä käytetään yhdessä sovittua nimeämistapaa. Itse lisäsin testi vaiheessa blogi kenttään otsikoksi viikon ja vuosiluvun, esim Viikko 25 2012 top (kuvio 1). Osoitekenttään lisättävä teksti on blogin www-osoite. WWW osoitteen voi valita mieleisekseen.

Tekstikenttään kirjoitin jokaisen päivän lyhenteen ja sen perään työtuntien määrän ja työtehtävän. Työtehtävän kirjallisen esittelyn lisäksi lisäsin muutamia valokuvia kyseisistä työtehtävistä (kuvio 1).

KUVIO 1. Blogin näkymä.

Blogi tekstin lopussa on kuvion 2. esittämä kommenttikenttä, jossa näkyy kyseisen tekstin kommenttien lukumäärä. Kommentoija on yleensä työpaikkaohjaaja työpaikalla, työssäoppimista ohjaava opettaja tai julkisessa blogissa esim. opiskelija kaveri, vanhemmat jne.

KUVIO 2. Kommenttikenttä

2.4 Testin havaintoja

Opiskelijan lisätessä tekstiä/kuvia blogiinsa, siitä saavat muistutuksen s-postiin ne henkilöt, jotka ovat lisätty blogin asetuksiin. Sähköposti viestissä näkyy kaikki teksti ja kuvat mitä opiskelija on lisännyt blogiin. Postin mukana tulee myös suora linkki joka avautuu suoraan niin että opettaja/ohjaajan on helppo merkitä viikko hyväksytyksi tai lisätä huomioita ja parannusehdotuksia. Tällöin työpaikkaohjaan huomiot ja parannusehdotukset tulevat reaaliajassa opettaja tietoon. Tapauksissa jossa työpaikkaohjaaja kirjoittaa esim. parannusehdotuksia tai arviointia opiskelijan aikaansaannoksista pois sulkee sen, että blogi olisi julkinen.

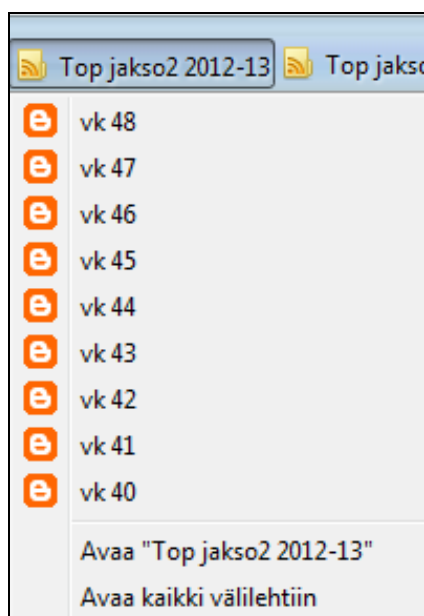
Kokeilu sujui mielestäni luontevasti ja loogisesti. Itselläni oli jo valmiina gmail-tunnukset, joten itse en kokenut mitään vaikeutta siitä, että taas tuli uudet muistettavat tunnukset, joita tarvitsee vain kerran viikossa. Mielestäni tällainen työssäoppimispäiväkirjan ylläpitäminen vaati käyttäjältä hyvät tietokoneen käyttötaidot ja avoimen asenteen internetin käyttömahdollisuuksista.

3 BLOGIN HYÖDYNTÄMINEN TYÖSSÄOPPIMISEN OHJAUKSESSA

Blogin toimimista tositilanteessa top-raportoinnissa kokeiltiin jakson 2 (4.10-30.11.2012) aikana, 8 viikon ajan. Kokeilussa oli mukana kaksi kolmannen vuosikurssin opiskelijaa metalliosastolta. Näin aluksi halusin kokeilla vain kahdella opiskelijalla blogin toimivuutta ja tehdä havaintoja soveltuuko blogi työssäoppimisen raportointiin. Opiskelijat saivat koululta miniläppärit käyttöönsä työssäoppimisjakson ajaksi. Kyseisille opiskelijoille blogin kirjoittaminen oli jo ennestään tuttua, sillä he olivat kirjoittaneet oppimispäiväkirjaa blogger blogiin.

Työpaikkaohjaajille markkinoin kyseistä blogi kokeilua sillä, että he pääsevät helpommalla, että heidän ei tarvitse arvailla mitä opiskelija on kirjoittanut käsin työssäoppimisvihkoon. Nyt he pääsevät lukemaan suoraan tietokoneelta tekstiä, josta saa selvää ja pöydillä ei loju mitään ylimääräisiä vihkoja ja papereita.

Kummankin opiskelijan blogista tilasin RSS-syötteen ja tallensin syötteet oman työkonenei selaimen kirjainmerkkipalkkiin (kuvio 3). Tällöin oli helppoa tarkistaa linkkiä painamalla olivatko opiskelijat lisänneet tekstiä blogiin. Syötelistassa näkyi myös aikajärjestyksessä kaikki aikaisemmatkin viikot.

KUVIO 3. RSS-syöte selaimen kirjainmerkkivalikossa.

Seuraavaksi esittelen esimerkkejä siitä, miten kahden opiskelijan kohdalla toteutettiin blogia työssäoppimisen raportoinnissa. Ensimmäinen opiskelija oli työssäoppimassa yrityksessä jossa oli hänen lisäksi yksi työntekijä/toimitusjohtaja. Toimitusjohtaja toimi myös luonnollisesti opiskelijan työpaikkaohjaajana. Yrityksessä valmistettiin tuotteita niin koneistamalla kuin hitsaamalla. Lupa valokuvaukseen kysyttiin ja se myös saatiin.

Opiskelijan tietotekniset taidot olivat hyvät joten alkuun päästiin jouhevasti. Blogin käyttö oli opiskelijalle jo jokseenkin tuttua, mutta aluksi kävimme perusasiat läpi. Näitä olivat, blogin nimeäminen, tekstin ja kuvien lisääminen. Blogi nimettiin *Top jakso 2 2012-2013*. Blogin suora osoite: winnovatopjakso2sp.blogspot.com/

Pienen patistelun jälkeen opiskelija kirjoitti ensimmäisen viikon sisällöt blogiin. Opiskelija oli sisäistänyt idean erinomaisesti. Opiskelija oli kirjoittanut millaisia työtehtäviä oli tehnyt viikon aikana. Myös eri työvaiheista oli kirjoitettu. Valokuvia oli lisätty useita, valokuvat olivat selkeitä ja niistä kävi ilmi hyvin millaista tuotetta oltiin tekemässä. Alku kangistelun jälkeen opiskelija lisäsi tekstit yleensä viikon viiveellä, joten edellisen viikon tiedot olivat blogissa yleensä seuraavana maanantaina.

Yrityksen toimitusjohtaja oli alun perin hyvin kiinnostunut ja halukas kommentoimaan työssäoppimista blogiin. Alkuvaiheessa työpaikkaohjaaja oli patistellut opiskelijaa lisäämään enemmän kuvia blogiin. Ja näinhän opiskelija oli tehnyt työtä käskettyään. Työpaikkaohjaaja lisäsi kommentti kenttään omat puumerkinsä pienellä viiveellä.

Toinen kokeilussa mukana oleva opiskelija oli työssäoppimassa yrityksessä jossa oli noin kymmenen työntekijää. Yritys valmistaa alihankintana erilaisia teräsrakenteita. Työpaikkaohjaajana toimi yrityksen toimitusjohtaja. Valokuvaukseen ei saatu suoraa lupaa, sovittiin että jokaisen valokuvan kohdalla opiskelija kysyy erikseen lupaa kuvan julkaisuun verkossa.

Opiskelijan tietotekniset taidot olivat hyvät joten alkuun päästiin jouhevasti ja hänen kanssa käytiin samat asiat läpi kuin toisen oppilaan kanssa. Blogi nimet-

tiin *Top jakso 2 2012-2013*. Blogin suora osoite: winnovatopjakso2ato.blogspot.fi/.

Oppilaalla oli alkuun hieman vaikeuksia blogin käytön kanssa. Autoin opiskelijaa muokkaamalla blogia, minulla oli myös oikeudet muokata ja lisätä tekstiä blogiin. Opiskelija lisäsi blogiin yleensä useamman viikon tiedot. Alkuunhan oppilaiden kanssa sovittiin että tekstit lisätään viikoittain niin pystyn seuraamaan reaaliajassa opiskelijoiden tekemisiä. Valokuvien puuttuminen teki oppilaan blogista hieman puutteellisen, mutta tekstistä kävi kyllä hyvin ilmi mitä hän oli milloinkin tehty.

Työpaikkaohjaajana toimiva toimitusjohtaja oli hyvinkin kiireinen, joten työssäoppimisen alussa blogin markkinointi jäi minun puolelta vähäiseksi. Opiskelijalle annoin tehtäväksi esitellä työpaikkaohjaajalle miten ja minne hän kirjoittaa työssäoppimis päiväkirjaa. Työssäoppimisjakson aikana ohjaaja oli käynyt lukemassa blogi tekstejä, mutta kommentti kenttään hän ei ollut lisännyt puumerkkiään.

4 BLOGIN HYÖDYNTÄMISEN KOKEMUKSIA TYÖSSÄOPPIMISEN OHJAUKSESSA

Jakson alkuun vaikeutena oli saada opiskelijat lisäämään tekstiä blogiin mutta jakson puolella välissä kumpikin opiskelija innostui lisäämään tiedot blogiin viikon viiveellä. Kokemuksen perusteella voi sanoa että tekstin tuottaminen on kohtalaisen työlästä opiskelijoille, oli sitten kyseessä perinteinen päiväkirja tai sitten blogi. Blogeista huomaa kyllä sen, että toinen kokeilussa olevista opiskelijoista käytti hieman enemmän aikaa tähän kokeiluun.

Kokeilu jakso päätteeksi pyysin opiskelijoilta ja työpaikkaohjaajilta suullisen palautteen. Halusin tietoa että miten he olivat kokeneet kyseisen raportointi muodon perinteiseen paperivihkoon verrattuna. Kaikilla, niin opiskelijoilla kuin työpaikkaohjaajilla oli kokemusta aikaisemmilta vuosilta perinteisen työssäoppimis paperivihkon täyttämisestä.

4.1 Opiskelijoiden kokemukset

Kokonaisuutena opiskelijat kokivat, että kyseinen kokeilu oli onnistunut. Kumpikaan opiskelijoista ei poissulkenut mahdollisuutta, että he jatkossakin raportoisivat työssäoppimistaan blogiin. Mutta toisaalta opiskelija, joka käytti tähänkin kokeiluun reilusti vapaa-aikaansa, totesi että jatkossa blogin kirjoittelu tulisi olemaan suppeampaa. Kummankin opiskelijan mielestä blogin kirjoittaminen oli helppoa, ja idea siitä että ”päiväkirja” on aina siellä missä nettikin oli uusi kokemus netin käyttömahdollisuuksista.

Opiskelijat saivat koululta käyttöönsä mini-läppärit, joiden käytön he totesivat mahdolliseksi konepaja olosuhteissa. Blogin päivittämisen onnistumiseksi suoraan työpaikalta pitäisi opiskelijalla olla siihen soveltuva matkapuhelin. Tosin kummaltakin opiskelijalla on jo sellainen matkapuhelin. Toisella opiskelijalla oli ollut alussa ongelmia nettiyhteyden toimivuudessa, mutta syytä alun yhteys ongelmiin ei löytynyt. Jakson puolen välin jälkeen yhteydet toimivat jälleen. Ensimmäisten viikkojen raportointi oli ollut kummallekin iso kynnys, mutta sen jälkeen blogin päivittäminen oli ollut luontevaa. Mielestään opiskelijat olivat saa-

neet opettajalta tarvittavat neuvot jotta blogin käyttäminen olisi sujuvaa. Projektin alussa heille oli tuotu selvästi ilmi mitkä olivat tavoitteet.

Valokuvien lisäämisen opiskelijat kokivat tässä vaiheessa itselleen hieman tarpeettomaksi. Heille itselleen tehdyt työt olivat selvää pässinlihaa ilman havainnollistavia valokuvia, mutta vanhempien ja muiden blogia seuraavien henkilöiden kannalta kuvat olivat kuitenkin tarpeellisia. Valokuvien liittäminen oli ollut hieman hidasta, johtuen luultavasti hitaasta netti yhteydestä.

4.2 Työpaikkaohjaajien kokemukset

Työssäoppimisen alussa, esittelin blogi raportointia yrityksissä, eräs yrityksen toimitusjohtaja totesi että, ”hyvä homma, vihdoinkin opiskelijoiden kirjoittamasta tekstistä saa selvää”. Työpaikkaohjaajat olivat samaa mieltä siitä, että valokuvien havainnollistava vaikutus on merkittävä. Oli sitten blogin lukija työpaikkaohjaaja, ohjaavaopettaja, opiskelija kaverit tai vanhemmat. Tulevaisuudessa bloggeja voisi käyttää yrityksen esittelyyn tilanteissa, jossa opiskelija etsii työssäoppimispaikkaa. Blogin valokuvista kävisi mahdollisesti ilmi, millaisia töitä opiskelijat tekevät yrityksessä ja millaisessa ympäristössä. Isona miinuksena valokuvien lisäämisessä oli se että kaikkea ei aina saa valokuvata ja julkaista, mahdollisesti tarvitaan lupa myös asiakkaalta jolle tuotetta tehdään.

Keskustelua myös aiheutti, että pitääkö kaikkien asioiden olla julkista ja esillä netissä. Mutta työnantajien mielestä on kuitenkin hyvä että nuoriso pidetään ajan hermoilla ja heille annetaan erilaisia mahdollisuuksia oppimiseen. Sillä on hyvä että nuoret totutetaan jo kouluissa, siihen että uuden teknologian oppiminen yleensä helpottaa meidän elämää.

4.3 Opettajan kokemukset

Kokonaisuutena kokeilu oli itselleni positiivinen. Viikoittaisten ohjaamis-käyntien yhteydessä käytiin läpi tehdyt työt ja opitut asiat. Opiskelijoiden viikoittaiset lisäykset blogiin antoivat myös lisää informaatiota työssäoppimisen etenemisestä. Blogien seuraaminen oli helppoa ja vaivatonta, selaimeen tallennetun RSS-syötteen ansiosta blogeja ei tarvinnut aukaista, nähdäkseen onko opiskelija lisännyt tekstiä.

Mielestäni valokuvat kuuluvat lähtemättömästi työssäoppimisblogiin. Valokuvat havainnollistavat millaisia töitä opiskelija on tehnyt. Jatkossa voisi olla myös että raportoinnin pääpaino on valokuvissa, sillä suurimmalla osalla opiskelijoista on ongelmia tuottaa tekstiä. Tekstin tuottaminen on ainakin silloin vaikeaa kun pitäisi alkaa pohtimaan oman oppimisen edistymistä. Opiskelijat eivät koe kirjallista raportointia tärkeäksi osaksi opiskelua ja oppimista. Joten opettajan täytyy patistaa ja motivoida opiskelijaa, jotta opiskelija kykenee kirjalliseen raportointiin.

Myös enemmissä määrin työelämässä suoritettavien ammattiosaamisen näyttöjen suunnittelu voisi hoitua hienosti blogin välityksellä. Työpaikkaohjaaja voisi lisätä blogiin esim. valokuvia piirustuksista ja näin voitaisiin käydä keskustelua oppilaan ja ohjaavan opettajan välillä.

5 JOHTOPÄÄTÖKSET JA YHTEENVETO

Työssäoppimisen raportointi blogiin antoi uuden mahdollisuuden opettajan oman työn kehittämiseen. Samalla se myös avasi tietotekniikan käyttö mahdollisuuksista opettamisessa ja opiskelussa. Idea kyseiseen kokeiluun tuli omasta halusta kehittää omia työskentely tapoja nykypäiväisempään suuntaan.

Kokeilun perusteella voi todeta että blogi oli hyvinkin käyttökelpoinen kyseisen toimintaan. Blogiin voi lisätä tekstiä niin paljon kuin mahdollista ja tekstin paljoushan ei ole ongelmana opiskelijatöissä. Ilokseni sain huomata miten ainakin toinen opiskelija oli käyttänyt aikaansa päiväkirjan ylläpitämiseen. Valokuvien havainnollista vaikutus oli myös huikeaa, esim. toisessa blogissa hyvin kävi ilmi kuvien perusteella, millaisia koneita yrityksessä käytetään.

Toki pitää muistaa että blogi ei välttämättä korvaa paperi versiota päiväkirjasta. Esimerkiksi wikien käyttäminen raportoinnissa voisi olla kokeilemisen arvoista. Ja myös oppilaitoksen omat järjestelmät voisivat sisältää mahdollisuuden työssäoppimisen raportointiin. Käytännössä järjestelmä voisi olla sama mistä opiskelijat voivat seurata poissaolojaan ja opintojaan.

Tulevaisuudessa olisi tarkoitus kokeilla miten kyseinen raportointi muoto toimisi 10 opiskelijan kanssa. Siinä tapauksessa pitäisi opiskelijoiden perehdyttäminen blogin kirjoitus maailmaan aloittaa jo hyvissä ajoin ennen top-jakson alkua. Tätä kokeilua tehdessä opiskelijoiden kanssa kyllä tutustuttiin blogin täydentämiseen mutta luultavasti käytimme siihen liian vähän aikaa. Ja jatkossa ehdoton edellytys on, että ne opiskelijat jotka kirjoittavat työssäoppimispäiväkirjaa blogiin, voivat tehdä sen mobiililaitteella, joka käytännössä on opiskelijan oma matkapuhelin.

Lopuksi voi todeta että työssäoppimista voidaan jatkossakin raportoida joko halutessaan paperi muodossa tai verkko pohjaisessa ympäristössä. On vain opettajan mielenkiinnosta kiinni miten itse haluaan kokeilla uutta ja pysyä tekniikan mukana. Itse ainakin yritän jatkossa markkinoida raportointiin jotain muuta kuin perinteistä paperivihkoa. On sitten kyseessä blogi, wiki, tai joku muu esim kou-

lun järjestelmä, niin raportoinnin ja päiväkirjan seuraaminen tulisi olla helppo käyttäistä kaikille, opiskelijalle, työpaikkaohjaajalle ja opettajalle.

Tärkeää on kuitenkin muistaa että, mikään raportointi muoto, eikä sähköinen yhteydenpito voi korvata ohjaavanopettajan, työssäoppijan ja työpaikkaohjaajan kohtaamista autenttisessa ympäristössä.

LÄHTEET

Alasilta, A. 2009. Blogi tulee töihin. Helsinki: Infor

Kalliala, E., & Toikkanen, T. 2012. Sosiaalinen Media Opetuksessa. 2. uudistettu painos. Helsinki: Fin Lectura

Kilpi, T. 2006. Blogit ja blogaaminen. Helsinki : Readme.

Manninen, J. 2007. Oppimista tukevat ympäristöt. Helsinki: Opetushallitus.

http://www.oph.fi/koulutus_ja_tutkinnot/ammattikoulutus/amatilliset_perustutkinnot/opintojen_rakenne

Pohjonen, P. 2005. Työssäoppiminen ammatillisen osaamisen perusta. Jyväskylä: Ps.kustannus.

<http://winnovatopjakso2sp.blogspot.fi/>

<http://winnovatopjakso2ato.blogspot.fi/>

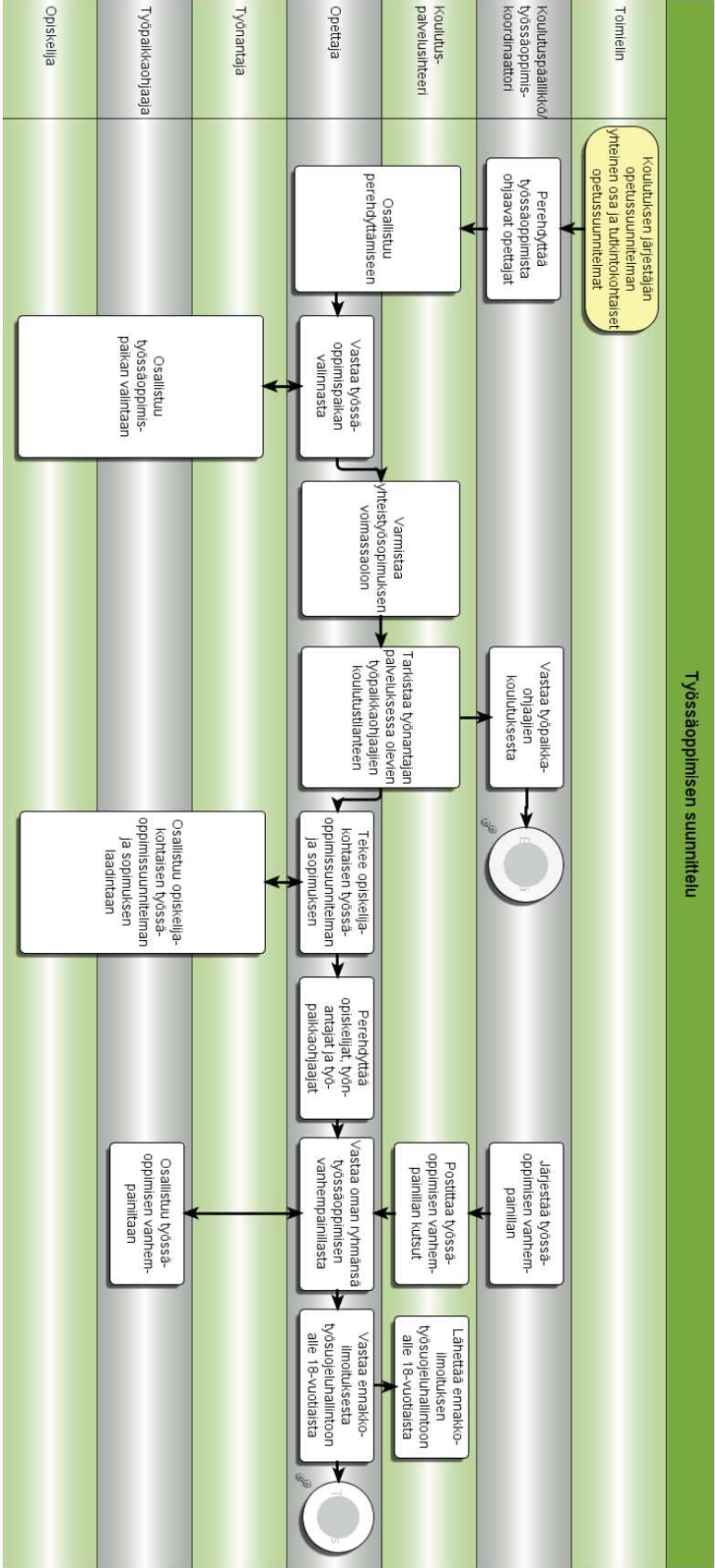
LIITTEET

LIITE 1.

Työssäoppimisen suunnittelu. Länsirannikon Koulutus Winnova Oy

Suunnittelu (versio 9) - Winnova
Muokattu: Isokyrö, Raisa 10.8.2012 13:52.
Hyväksytty: Isokyrö, Raisa 10.8.2012 13:52.
Yksilöllinen tuniste: PRO-852-1898-fi

4.1.2013

LIITE 2

Työssäoppimisen toteutus. Länsirannikon Koulutus Winnova Oy

Toteutus (Versio 4) - Winnova
Muokattu: Isokytö, Raisa 10.1.2012 08:33.
Hyväksytty: Isokytö, Raisa 10.1.2012 08:34.
Yksilöllinen tunnist: PRO-853-1761-fi

4.1.2013

